

**Узагальнення знань за
темою «Суспільно-
політичний рух в
Україніу другій половині
XIX ст.»»**

Мета уроку:

- **повторити та узагальнити матеріал з даної теми, підготуватися до уроку тематичного оцінювання;**
- **розвивати в учнів вміння працювати з картою, аналізувати матеріал, робити висновки, висловлювати свою точку зору;**
- **виховувати в учнів почуття патріотизму, наполегливості, відданості своїй справі.**

Основні поняття:

- **суспільно-політичний рух,**
- **національно-визвольний рух,**
- **громадівський рух,**
- **політична партія.**

Завдання 1. Хронологічний конкурс

- ***Картка № 1***
- **1. Утворення «Братства тарасівців».**
- **2. Початок масового «ходіння в народ».**
- **3. Утворення першої громади в Петербурзі.**
- **4. Початок виходу журналу «Громада».**
- **5. Польське повстання.**
- **6. М. Грушевський очолив Наукове товариство імені Т. Шевченка.**

● ***Картка № 2***

- **1. Утворення гуртка «Київська комуна».**
- **2. Початок виходу газети «Київський телеграф».**
- **3. Початок діяльності «хлопоманів».**
- **4. Емський указ.**
- **5. Відновлення громадівського руху.**
- **6. Початок діяльності товариства «Просвіта»**

● ***Картка № 3***

- **1. «Чигиринська змова».**
- **2. Валуєвський циркуляр.**
- **3. Утворення Київської громади.**
- **4. Утворення Південно-Західного відділу Російського географічного товариства.**
- **5. Початок виходу журналу «Основа».**
- **6. Утворення першої політичної партії.**

Завдання 2. Спробуй пояснити
Цей конкурс передбачає знання
учнями історичних термінів та понять.

- ● **суспільно-політичний рух;**
- ● **національно-визвольний рух;**
- ● **громади;**
- ● **Валуєвський циркуляр;**
- ● **Емський указ;**
- ● **«хлопомани»;**
- ● **«Київський телеграф»;**
- ● **москвофіли;**
- ● **народовці;**
- ● **радикали;**

- ● «Чигиринська змова»;
- ● «Київська комуна»;
- ● «ходіння в народ»;
- ● «Земля і воля»;
- ● «чайковці»;
- ● «Братство тарасівців»;
- ● «Буковинська трійця»;
- ● «Нова ера»;
- ● «Просвіта»;
- ● політична партія;
- ● РУРП;
- ● УНДП;
- ● УСДП.

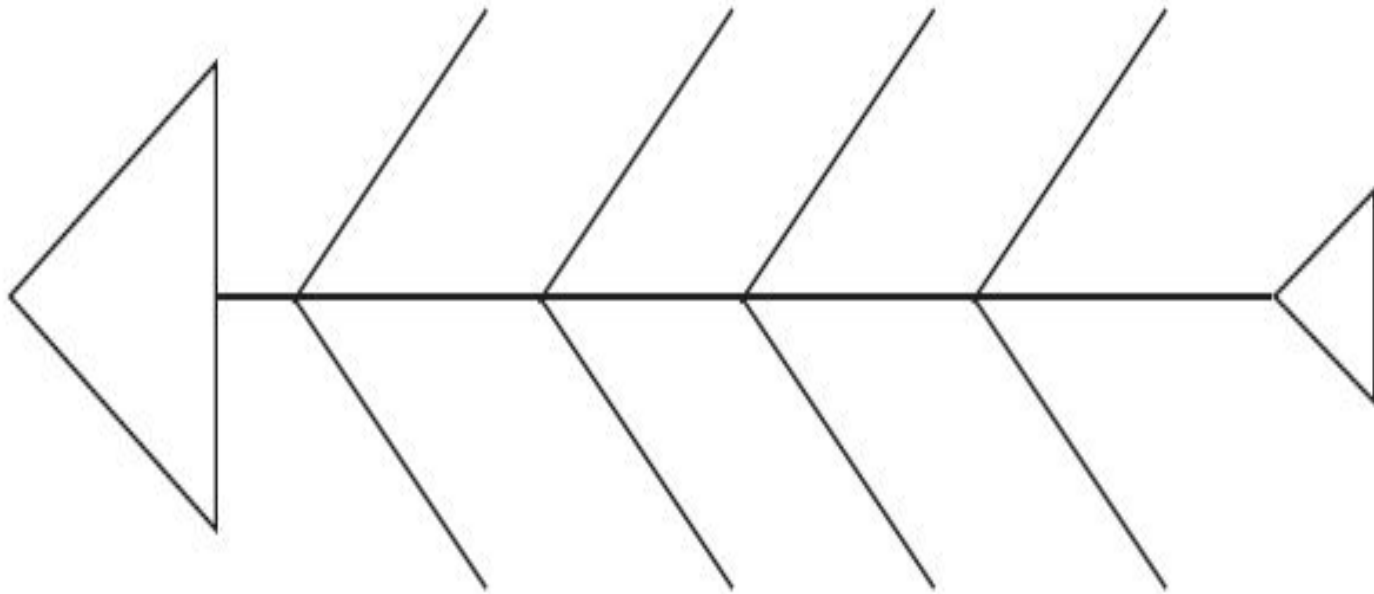
Завдання 3. Вгадай героя.

- **Завдання 4. Риб'ячий скелет.** **За**
допомогою цього методу вони
повинні охарактеризувати діяльність
трьох течій суспільно-політичного
руху в Західній Україні в другій
половині ХІХ ст. На виконання
завдання надається п'ять хвилин.
- ● **1-а команда — народовці;**
- ● **2-а команда — москвофіли;**
- ● **3-я команда — радикали.**

Риб'яча голова — назва запитання.

**Риб'ячі ребра — напрямки його
вирішення.**

Риб'ячий хвіст — висновок.

Завдання 5. Шкала думок

- **За допомогою методу «Прес» висловити свої думки з приводу:**
- **• Чи можна назвати Галичину другої половини ХІХ ст. «українським П'ємонтом»?**

1. Укажіть дату події, про яку йдеться в наведеному тексті.

Варіант I

Український радикальний рух активізував патріотів України. Народовці створили організацію, яка стала прообразом політичної партії.

- А) 1878 р.;**
- Б) 1888 р.;**
- В) 1885 р.;**
- Г) 1892 р.**

1. Укажіть дату події, про яку йдеться в наведеному тексті.

Варіант II

Останнє в XIX столітті польське повстання не мало підтримки серед українців, тому що повстанці виступали за відродження Польської держави, до складу якої повинна була ввійти Правобережна Україна.

- А) 1830-1831 рр.;**
- Б) 1848-1849 рр.;**
- В) 1863-1864 рр.;**
- Г) 1878-1879 рр.**

2. Укажіть поняття, яке відповідає наведеному визначенню.

Варіант I

«Діячі революційно-визвольного руху, що панували серед різночинної інтелігенції Росії та України в 60-90-х рр. ХІХ столітті, виражали інтереси селян, виступали проти кріпацтва і капіталістичного розвитку Росії, за повалення царизму шляхом селянської революції.»

- А) Народовці;**
- Б) москвофіли;**
- В) народники;**
- Г) радикали.**

2. Укажіть поняття, яке відповідає наведеному визначенню.

Варіант II

«Діячі мовно-літературної й суспільно-політичної течії українського населення Галичини, Буковини та Закарпаття в середині ХІХ — 30-х рр. ХХ століття пропагували "єдину неподільну російську народність", доводили етнічну тотожність росіян, українців та галицьких русинів, заперечували існування окремої української нації.»

- А) Народники;**
- Б) народовці;**
- В) москвофіли;**
- Г) радикали.**

3. Укажіть подію, про яку йдеться в тексті.

Варіант I

В Києві з 1873 р. існувало об'єднання, яке займалося пропагандою серед робітників, проводило політичні диспути. Члени об'єднання встановили зв'язок з народницькими групами Харкова, Одеси, Петербурга.

- А) Створення «Таємної дружини»;**
- В) створення УСДП;**
- Б) виникнення «Київської комуни»;**
- Г) виникнення першої громади в Києві.**

3. Укажіть подію, про яку йдеться в тексті.

Варіант II

Культурно-освітнє товариство, яке виникло у 1868 р., сприяло вихованню національної свідомості українського народу.

- А) Виникнення «Просвіти»;**
- В) створення УСДП;**
- Б) виникнення наукового Товариства ім. Т. Шевченка;**
- Г) вихід журналу**

4. Робота з картою. Укажіть, якою цифрою на карті позначено:

Варіант I
заснування перших
національних організацій
«Руська бесіда» та «Руська
рада».

А) 1; В) 3;
Б) 2; Г) 4.

Варіант II
заснування народовцями
культурно-освітнього
товариства «Просвіта».

А) 1; Б) 2;
В) 3; Г) 4.

5. Укажіть подію, яка відбулася

Варіант I

раніше за інші.

- А) Початок діяльності гуртка «південних бунтарів»;
- Б) Емський акт Олександра II;
- В) початок польського антиросійського повстання;
- Г) М. Грушевський очолив Наукове товариство ім. Т. Шевченка.

Варіант II

пізніше за інші.

- А) Початок закордонної діяльності М. Драгоманова;
- Б) вихід «Валуєвського циркуляру»;
- В) створення літературного товариства ім. Т. Шевченка;
- Г) початок діяльності гуртка «Братство тарасівців».

6. Поясніть поняття.

Варіант I

Варіант I

7. Укажіть, чи правильні твердження.

Варіант I

- 1) Громадівський рух відновився у 70-х рр. ХІХ століття. Учасники руху приділяли увагу науковій та видавничій діяльності;
- 2) політизація українського національного руху починається з 60-х рр. ХІХ століття.
- А) Обидва варіанти правильні;
В) тільки другий варіант правильний;
Б) тільки перший варіант правильний;
Г) обидва варіанти не правильні.

Варіант II

- 1) Емський акт і Валуєвський циркуляр привів до спаду національного руху в Наддніпрянській Україні;
- 2) з 1895 р. стратегічною метою РУРП стало досягнення самостійності України.
- А) Обидва варіанти правильні;
В) тільки другий варіант правильний;
Б) тільки перший варіант правильний;
Г) обидва варіанти не правильні

8. Укажіть, який варіант заповнення пропусків є правильним.

Варіант I

У _____ р. народовці на чолі з І. Франко створили (назва партії)_____. Метою партії була боротьба з а _____ Україну.

- А) 1890, РУРП, незалежну;**
- В) 1899, УНДП, незалежну;**
- Б) 1892, УНДП, федеративну;**
- Г) 1899, УСДП, федеративну**

8. Укажіть, який варіант заповнення пропусків є правильним.

Варіант II

Австрійський уряд пішов на деякі поступки українцям в Галичині. Народовці проголосили « _____» у відносинах з урядом. Уряд пообіцяв

- відкрити_____ українські гімназії, збільшити українські кафедри у _____ університеті.
- А) «нове життя», три, Київському;**
 - В) «нову еру», три, Львівському;**
 - Б) «нове бажання», дві, Чернівецькому;**
 - Г) «нову добу», дві, Харківському.**

8. Розташуйте події у хронологічній послідовності.

Варіант I

- А) Обґрунтування Ю. Бачинським ідеї самостійності української держави;**
- Б) створення УСДП;**
- В) виникнення в Києві «Української громади»;**
- Г) прийняття «Валуєвського циркуляру».**

8. Розташуйте події у хронологічній послідовності

Варіант II

- А) Створення УНДП;**
- Б) вихід газети «Київський телеграф»;**
- В) прийняття Емського акту;**
- Г) початок діяльності Південно-Західного відділу Російського географічного товариства.**

● **9. Прочитайте уривок з документа та дайте відповіді на питання.**

Варіант I

«1) У справах суспільно-економічних змагаємо до переміни способу продукції згідно зі здобутками наукового соціалізму, т. є. хочемо колективного устрою праці і колективної власності средств продукцій них.

2) У справах політичних хочемо повної волі свободи, слова, сходин і товариств, печаті і сумління, забезпеченя кожній одиниці, без різниці пола, як найповнішого впливу на рішення всіх питань політичного життя; автономії громад, повітів, країв, у справах котрі тільки їх дотикають; уділення кождому народови можности як найповнішого розвою культурного.

3) У справах культурних стоїмо на ґрунті позитивної науки, за раціоналізмом в справах віри і реалізмом в штуці, і домагаємося, щоби всі здобутки культури і науки сталися власністю всего народа.»

● ***З програми Русько-української радикальної партії (початок ХХ ст.)***

- **1) Проаналізуйте програмні цілі партії в сфері: 2) Які версти українського населення могли б**
а) економіки; б) політики; в) культури. підтримувати програму РУРП і чому?

● **9. Прочитайте уривок з документа та дайте відповіді на питання.**

● **Варіант II**

- «1) Самостійна суверенна Україна, соборна, єдина і неподільна, від Сяна до Кубані, від Карпат до Кавказу, вільна серед вільних, рівна серед рівних, без пана і без хама, в майбутньому без класової боротьби;
2) федерація всередині, тобто, федерація Лівобережної, Правобережної, Степової України, Кубані і Галіції;
3) гетьман — як президент і сойми;
4) мета державна — перш за все і над усе;
5) одержавлення поверхні і недр землі, грубого промислу, оптової торгівлі, трудова повинність... загальна безкоштовна і обов'язкова освіта, повна свобода віри, відділення церкви від держави, національна армія;
6) боротьба з імперіалізмом, боротьба зі свавільними утисками;
7) не говорити, а робити; не знати, а вміти;
Україна для українців, тобто для тих, які визнають себе за українців;
9) культура нації: своя наука, своя краса, своя совість, свій розум, своя правда, своя свобода, свій бог;
10) культура «я» або братства: держава — велика організована громада; громада складається з осіб; якщо особа вільна і сильна, то держава міцна; якщо особа — раб темний, то і держава ні до чого;
11) не ми будемо, якщо Україні свободи і долі не добудемо.»

● **3 Програмних основ Братства тарасівців**

- 1) Проаналізуйте програмні цілі «Братства тарасівців».
- 2) Які версти українського населення мали б підтримувати програму гуртка в сфері:
- а) державного устрою;
б) економіки;
в) культури.